

Debreczen

Szerke és kiadóhivatal
József kir. herceg-u. 1. - Tel. 7-88

Politikai napilap

Egyes szám ára: 1500 korona
Előfizetési ár egy hóra 35.000 K

Hova vezet?

Budai Dezső fajvédő képviselő a magyar nemzetgyűlés szerdai ülésén, mint arról már bizonyára felháborodással értesültek olvasóink, azt kiáltotta, hogy „a románok nem nyomják el a magyarokat”. Ez az állítás indította meg a viharok és izgalomnak azt a nagy lavináját a parlamentben, mely egészen a tettlegességig vezetett.

A világ legnagyobb hazugsága, a legnemtelenebb állítás, amit a fajvédelemnek fordított agyu képviselője a magyarság, a magyar érdekek végtelen kárára megkockáztatt, amin az utólagos magyarázás már nem sokat segít, mert külföldön ellenségeink, maguk a románok, nem a magyarázkodást, hanem csak az első állítást fogják ellenünk felhasználni.

Akkor hangzott el Budai Dezső hazugsága, mikor erdélyi véreink panaszával és jajjával terhes az egész magyar globus, mikor köteteket lehetne teleírni a románok által letiport magyarok panaszával, mikor ezrével bőrtöznik be odaát a magyarokat, mikor elveszik az iskolákat tőlük, mikor egész sereg jó magyarok torkára forrasztják a szót, mikor sáros lábbal tipornak minden emberi jogot és elrabolják még azt a keveset is, amit a trianoni szerződés a magyarságnak meghagyott.

Megáll az ember esze! Hát nem hallott Budai fajvédő képviselő ur arról, hogy hét év óta mit csináltak a románok Erdélyben, nem hallott arról, hogy magyar anyákat korbácsoltak, hogy magyar apákat gyilkoltak meg gyermekeik szemeláttára, csecsemőket fojtottak meg, mert magyar anya adott nekik életet, hogy a román szigurancia milyen válogatott kínzásokat talált fel a szerencsétlen bebörtönzött magyarok számára, mint képviselő nem hallott arról, hogy általában mily tengernyi és égbekiáltó sérelme van a magyar kisebbségnek?! Dehogyan nem hallott, hiszen egy első elemista tisztában van azzal, amit a fajvédő képviselő ur megtagadott, — minden gyermek tudja, hogy mit vétettek a magyarok ellen a románok. Tudja ezt bizonyára Budai fajvédő képviselő ur, de az ő szemét elhomályosítja az a téveszme, mely a „fajvédelmet” hangoztatja, de ime nem veszi észre, hogy elszakított területeinken az ellenség hét év óta minden eszközzel irtja a magyar fajt.

Kiáltó példa ez az eset arra az elvakultságra, mely a „fajvédőket” jellemzi — és tipikus példa, hogy hova vezet ez az elvakultság.

Égész odáig vezet, hogy a magyarság pusztított veszik pártfogásba és letagadják még azt a mérhetetlen szenvedést, gyászt, mely osztályrésze véreinknek. Oh mily vakaság, oh mily bünsös balgaság.

A városi pótdadó nagyarányu felemelése fenyegeti az adózókat

Debrecen városa felir a betegápolási költségeknek a városra való áthárítása ellen

A minisztérium a szanálási törvény értelmében az állami kiadások apasztása céljából a nyilvános betegápolási és gyermekgondozási költségeket a törvényhatóságokra hárította. Az erre vonatkozólag kiadott rendeletben a költség felosztásáról is intézkedik a miniszter és kimondja, hogy a polgármesternek a felosztási kulcs esetleges helytelensége miatt joga van felelősséget vállalni. Az előadó szerint Debrecenre 4.324.966.000 korona rovatott ki. A városi főszámvevőség szerint a folyó évi költségvetésben 2.162.483.000 koronának a beállításáról kell gondoskodni. A rendelet a költségek felezésére 50 százalékos pótdadót engedélyez, azonban ez sem elég. A további emelések pedig elviselhetetlen terhet rónának az adózókra.

Tekintettel arra, hogy az állami költségvetés köztudomás szerint nagyobb bevételi tételeket mutat, az előadó javasolja, hogy a törvényhatóságok indítványozzák, kérje a népjóléti, pénzügyi és belügyminisztereket, hassanak oda, hogy az állami költségvetési felesleg terhére teljes összegében vállalja ma-

gára az állam ezt a terhet.

Az előadó e szavaira általános felzudulás támadt a bizottság tagjai között: — Ugy van! ne csináljanak feleslegeket.

A javaslatához Freund Jenő szólalt fel, aki határozott hangon kijelentette, hogy ha a miniszter ezt a rendeletet a szanálási törvény alapján adta ki, akkor a maga részéről a miniszternek ezt a rendeletét törvényellenesnek tartja, mert adó csak a fennálló törvények alapján szedhető. Felemelésről vagy mérséklésről lehet szó, a szanálási törvény keretében, de új adóknak kivetésére a szanálási törvény alapján nincs joga a miniszternek. A magam részéről azt az álláspontot foglalom el — mondta Freund —, amit más törvényhatóság, hogy ezt a rendeletet, mint törvénybe ütközőt végrehajthatónak nem tartom.

Dr. Magoss György polgármester megjegyzi, hogy a legtöbb törvényhatóság e rendelet ellen felirt, ezért a leghelyesebbnek tartja ugyanazt az eljárást követni.

A bizottság így határozott.

Györki interpellációja, Pesthy és Rakovszky miniszterek válasza a kommunista összeesküvők bűnügyéről

Egész sereg interpelláció a nemzetgyűlésen

Budapest, okt. 22. A nemzetgyűlés mai ülését szokatlanul korán, negyed 11-kor nyitotta meg az elnök, de nyomban fel is kellett függesztenie az ülést, mert a Ház tanácskozó képtelen volt. Az ülésnek újból való megnyitása után folytatatosan tárgyalják a közegészségügyi intézet felállításáról szóló törvényjavaslatot, amelyhez elsőnek Rothenstein Mór szólalt fel.

Malasits Géza a javaslatot elfogadja, de nyilatkozatot vár a népjóléti minisztertől azokra a híresztelésekre vonatkozólag, amelyek szerint a közegészségügyi intézet építkezését pályázat nélkül adták ki. Fél, hogy az intézet működésében az adminisztráció elnyomja a tulajdonképeni célt.

Hasonló értelemben szólalt fel Hegymegi Kiss Pál, aki ugyancsak az adminisztrációt tartja agályosnak.

Györki Imre nem annyira az intézményre, mint inkább az intézkedésekre fekteti a fősúlyt. Ha jó köz-

egészségügyet akarunk, akkor becsületlen közegészségügyi közigazgatást kell teremtenünk. Elsősorban a tuberkulotikus és veneriás betegségek és az alkoholizmus ellen kell védekezni. — Határozati javaslatot terjeszt be, hogy a tudományegyetemen állítsanak fel egy szociál-egészségügyi tanszéket. — A javaslatot elfogadja.

Rupert Rezső azt indítványozza, hogy az intézménynek a címe m. kir. országos Rockefeller közegészségügyi intézet legyen. További fejtegetései során folytonosan eltér a tárgytól, mire az elnök háromszori figyelmeztetés után megvonja tőle a szót.

Ezután áttérnek az interpellációkra.

Gömbös Gyula nem mondja el interpellációját, mivel a népjóléti minisztertől megnyugtató választ kapott.

Malasits Géza interpellációjában azt panaszolja, hogy a vidéki hatóságok a szociáldemokratapárt gyü-

léseit különböző indokollással rendszerint nem engedélyezik. Ez a gyűlekezési jognak megsértése és ezért kéri a minisztert, utasítsa a hatóságokat, hogy a jövőben minden pártnak a gyűléseit egyforma mértékben engedélyezzék.

Esztendőhálos János a Leventemozgalmal foglalkozik. Szerinte a vezetők sok helyen rosszindulatúak és szívtelenül bántanak az ifjúsággal, a hatóságok pedig testnevelési bírság fejében a párnákat is elveszik. A leventéket mint katonákat esketik fel és tudomása szerint 400 millió koronát miniatűr-puskák beszerzésére fordítanak, hogy ezekkel gyakorlatozzanak. Arra kéri a kultuszminisztert, hogy orvosolná a panaszait.

Pakots József a filmrendelet ügyében interpellált, melyre Vass miniszter rögtön válaszolt.

Rupert Rezső a megélhetést és termelést veszélyeztető adóvéghajtások felfüggesztését és az adókivetéseknek az arányosság elve szerinti való revízióját kérte. Interpellációját kiadták az összkormány-nak.

Györki Imre interpellációjában a Rákosi-féle kommunista összeesküvésnek statáriális uton való tárgyalását tette szóvá. Azzal vádolta a kormányzatot, hogy a szociáldemokraták párt egységének megbontása céljából élesztettek bolsevista agitációt. Erre a kormányparti és fajvédő sajtó is támogatást nyújtott. A szociáldemokrata párt semmiféle tekintetben nem vállal közösséget a Rákosi akciójával.

Zsirkay János: Mert nem sikerült.

Györki: Az igazságügyi hatóságok ezt a játékot kommunista lázadásnak minősítik. (Nagy zaj a jobboldalon.) Pedig arról beszélni nem lehet. Ez az eljárás Európában botrányt váltott ki. Arra kéri az igazságügyminisztert, hogy ha büncselekményt lát fennforogni, utasítsa az ügyészséget, hogy az ügyet a bíróság elé állítsa.

Pesthy Pál igazságügyminiszter visszautasította azt a sértő vádat, mintha a kormány részes volna a szociáldemokrata párt válságában. Az összeesküvést nem lehet játéknak minősíteni, mert a szervezkedés már 1924. nyarán megkezdődött és három agitációs tanfolyamot tartottak Bécsben, amelyen Kun Béla is részt vett.

Bécsben augusztus 18-tól 21-ig tartott kongresszuson hármás végrehajtó bizottságot is alakítottak, Budapestben pedig az ifjú munkások szervezetében előadások voltak. A rögtönítélő eljárás törvényességéhez kétség nem fér. Ezt Györki sem állította, csupán azt mondotta, hogy 1923-ban elrendelt statárium hatályát veszítette, mert nem volt a köztudatba elterjedve. Erre csak azt válaszolja, hogy a törvény nemadásával senki sem védekezhet — Nemesak csoportosulás utján elkö-

vetett lázadás van, hanem lázadásra való szövetkezés is. Különben is nem az ő hivatása, hogy a cselekményt büntetőjogilag minősítse, hanem a bíróságnak. Az ügyészség a nyomozást statáriális szabályok szerint vezeti le, de mivel igen sok érdekelt van, egy-két nap alatt nem történhet meg. — 42 érdekelt közül még 13 ellen nem folytatták le a nyomozást.

Kijelenti úgy a nemzetgyűlés, mint az ország és a külföld számára is, hogy az eljárás úgy ügyészi, mint bírói szempontból kizárólag a hatályban levő törvények szellemében fog lefolyni.

Györki Imre viszontválaszában fenntartja előbbi állításait. Szerinte Benes Zoltán dr. a miniszterelnökség szociálpolitikai osztályának vezetője azt mondta, hogy ki kell termelni az akciót, hadd lássák mi van mögötte. A budapesti rendőrség nem meri bevallani, hogy Kun Béla bécsi tartózkodásáról szóló kommünikéje nem igaz. A miniszter már akkor beleavatkozott a minősítés kérdésébe, amikor a vizsgálatot nem a vizsgálóbíró, hanem az ügyészség fogatosította. A választ nem veszi tudomásul.

Pesthy Pál igazságügyminiszter ismételt kijelenti, hogy a nyomozás során olyan emberek, kik Kun Béla személyesen ismerik, vallották azt, hogy Kun Béla Bécsben volt. Azok a vádlottak, akik ellen a nyomozást már lefolytatták, védőkkel érintkezhetnek.

Rakovszky Iván belügyminiszter viszontválaszolta azt az ismételt állítást, mintha a Vági-féle szervezkedést a rendőrség kezdeményezte volna. A Vági-csoport vezetője dr. Benes Zoltánról lapengedélyezési ügyben írt, amit azonban a miniszterelnökség visszautasított. — Egy tisztviselő mindig kénytelen fogadni azt, aki őt felkeresi. Hihetetlen ügytelenség lett volna a rendőrség részéről, ha már az első nyomnál leleplezte volna az akciót, mert az ország érdeke azt kívánja, hogy ne csak a szervezkedés szélén álló leginkább beugratott embereket fogják le, hanem hogy megállítsák, honnan indult ki az akció, kik állanak a háttérben és ezeknek mi a céljuk.

Az elnök Peuer Károlyt egy közbeiktatásért mentelmi bizottság elé utasítja.

Rakovszky Iván: Györki Imre úgy állítja be a dolgot, mintha Kun Béla miatt a bécsi és budapesti rendőrség között ellentét támadt volna. A budapesti rendőrség megállapított bizonyos tényeket, amelyeket a tanúknak egész sora vall. A bécsi rendőrség nem figyelte meg a jelenségeket, így nem állapíthatja meg azt, amit a budapesti rendőrség megállapított.

— Ebben azonban ellentétet látni nem lehet.

Györki Imre viszontválaszában példával akarja bizonyítani, hogy a rendőrség beugratással dolgozik.

Rakovszky Iván belügyminiszter a felhozott példára nem válaszol érdemben, mert ez nem függ össze az interpellációval. A leghatározottabban viszontválaszolta azt az állítást, mintha a rendőrség a Rákosi-ügyben provokációs céllal dolgozott volna.

A Ház Pesthy Pál és Rakovszky miniszterek választát tudomásul veszi.

Rupert Rezső a Kossuth-párt befiltott gyűléseit teszi szóvá. Nem érti, miért tiltják be a Kossuth-párt gyűléseit azon a címen, hogy októbrista irányzatnak, amikor a kormány több tagja, valamint a rendőrség is hivatkozott a forradalomra.

Rakovszky belügyminiszter a leghatározottabban viszontválaszolta Rupert állításait. Különbségeket kell tenni azok között, kik előidézői voltak a forradalomnak, vagy

pedig akik csak egyszerűen helyükön maradtak. Visszautasítja azt az állítást is, mintha a mai rendőrség támogatta volna a forradalmat. Eckhardt Tibornak az antiszemita-kongresszusa, amire Rupert hivatkozott, nem népgyűlés volt, hanem politikai összejövetel, tehát nem

tartozik a rendészet hatáskörébe.

Rupert viszontválaszában azt állítja, hogy a régi munkapárt tapsolt a forradalom kitörésekor.

Rakovszky belügyminiszter ezt a megállapítást visszautasítja.

Több kisebb interpelláció után az ülés este 7 órakor ért véget.

A németek ezer év óta vonzódnak Magyarországhoz

Klebsberg miniszter Berlinben

Berlin, okt. 21. Klebsberg Kunó gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter szerdán este a berlini egyetem aulájában „Magyar kultúrpolitika a háború után” címmel előadást tartott, melyet az előkelő közönség nagy tetszéssel fogadott.

Becker porosz külügyminiszter ma Klebsberg Kunó gróf tiszteletére reggelit adott, Becker miniszter üdvözölte Klebsberg grófot, mint an-

nak az országnak képviselőjét, mely 1000 esztendőn át élt Németországgal szoros kapcsolatban. Szent István bajor Gizellával kötött házasa óta a németek állandóan vonzódnak Magyarországhoz. Klebsberg Kunó gróf köszönetet mondott az üdvözölő szavakért és a porosz kultúrpolitikai bizottság az egész világ számára mintának és példának állította oda.

Vita a vásárpénztárrol

Versényi vezérigazgató kijelentette, hogy eladatlan sertések után nem szednek illeteket

A jog és pénzügyi bizottság tegnap tárgyalta a Vásárpénztár betervezett üzletszabályzatát. A kérdéshez először Ekly József szólt fel és kifejtte, hogy van ennek a szabályzatnak egy nagyon sérelmes pontja és pedig az, hogy az el nem adott sertésekért is jutalékot szednek. Véleménye szerint a vásár forgalma megcsökken, mert megnehezült és csak elveszi az új intézmény az emberek idejét.

Versényi Tibor vezérigazgató cáfolja Ekly állításait. Statisztikai adatokkal tudja igazolni, hogy sokkal nagyobb a forgalom, mint volt, sőt a felhajtás is növekedett. A vételkedv is annyira javult, hogy minden vásáron kevesebb az eladatlan sertés. Ennek az is az oka, hogy a pénztár az első három vásáron majd nem egy és fél milliárd hitelt bocsájtot a vásárlók rendelkezésére, azonban bármilyen összegig hajlandók rendelkezésre állani. Az első vásáron tapasztalt hibák már elmúltak. A vásárlók időpazarlásáról szó sem lehet, hiszen volt olyan nap, hogy 1200 tételt bonyolítottak le 10-től 1 óráig. Végül kijelenti, hogy a megkötött szerződést nem lehet jog- és pénzügyi bizottsági határozattal megváltoztatni.

Balogh István szintén nehézményezi, hogy az eladatlan sertések után valami díjat szednek és kéri, hogy az ilyen állapotokat díjtalanul engedjék vissza.

Versényi Tibor azt válaszolja, miszerint a vásárpénztárnak joga van díjat szedni ez után is, de ezt soha nem tette. A gazdák bármilyen igényét a lehetőség szerint szívesen kielégíti, mert főcélja, hogy a gazdák előtt rokonszenvesse tegye a vállalatot.

Ismét Ekly szól fel és kijelenti, hogy a gazdatársadalom nincs biztosítva róla, hogy mindig Versényi ül a vezető székben, lehet, hogy jön

egy „Nyaktöl Péter” és akkor majd szedni fogják ezeket a díjakat. Ezt a hibát valamely módon orvosolni kell.

Balogh István: Annak idején arról is szó volt, hogy a nyitott vásár megmarad.

Ekly: Eladtuk!

Magoss György: Nem így állt a dolog, hanem úgy, hogy a vásáron kívül is joga van bárkinek eladni a sertést.

Ekly: Ez sem így van. Engem már megjegyzőkönyveztek érte.

Végül is a bizottság jóváhagyta a vásárpénztár alapszabályait.

Kihátról adják ki a vágóhid átalakítási munkáit

Annak idején részletesen foglalkoztunk a vágóhidnak a külföldi kölcsönből történő újjászervezésével, modern felszerelések és épületek felállításáról. Ugy tervezték, hogy még ennek az évnek folyamán a fedett szuró és vágó helyiségeket és az egészségügyi épületeket elkészítik.

Az építkezések végrehajtására pályázatot hirdettek, amelyre 17-en adták be ajánlatot. Ezek közül Tóth Lajos és Horváth József 936 millió, valamint Fejér és Ritter cég 743 millió koronával az összmunkákra adtak be pályázatokat.

A tanács azonban úgy döntött, hogy nem adja ki egy vállalkozónak az összes munkákat, hanem a következőknek ítélte oda a munkát:

A lakatos mázoló, üveges és asztalos munkát Huschke Ernőnek 24.998.000, a vízvezetéki és csatornázási munkát, melyek a szuró helyiségben szükségesek 15.006.200, — az egészségügyi épületeknél ugyanezt 42.970.000 koronáért Mátéi Jánosnak adták.

Az ezen kívül eső összes egyéb munkát a Fejér és Ritter cég nyerte

el, még pedig 727.852.600 koronás árban.

A munkákat azonnal megkezdik és a tavaszra már be is fejezik.

A városi kertészet üzlete

Megirtuk, hogy a gazdasági bizottság foglalkozott a városi kertészet nyitni üzletének ügyével. A bizottság olyan értelmű javaslatot tett a jog- és pénzügyi bizottságnak, hogy az üzletet tartsa fenn.

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap foglalkozott ezzel a kérdéssel. A felszólalásokra Magoss György polgármester adott választ, amennyiben kijelentette, hogy az üzlet csak annyiban foglalkozik virágkereskedéssel, — amely tulajdonképpen konkurrenciát jelentene — amennyiben a város parkirozásához termelt virágokban mutatkozó felesleget adják el. Import áruval azonban szó sincs.

A jog- és pénzügyi bizottság végül is elfogadta a gazdasági bizottság javaslatát.

A Gömbös-Fábián affér

Egyoldalu jegyzőkönyvvel intézték el

Budapest, október 21. Fábián Béla segédei egyoldalu jegyzőkönyvvel fejezték be a lovagias eljárást a Gömbös-féle ügyben. — Gömbös Gyula fegyveres elégtételt ajánlott fel Fábiánnak, ezt azonban Fábián segédei a lovagias elégtételadás megtagadásának jelentették ki.

A Budai-Pakots-ügy

Buday Dezső, aki a tegnapi botrányt előidézte, ma lovagias elégtételt keresett és az ellenzéki közbeszólók nagy táborából Pakots József személyét választotta ki. — Pakots ugyanis tegnap azt kiáltotta Budai felé:

— Szégyelje magát, piszkos fráter!

Pakots kijelentette hogy magyar zatot nem ad, de megnevezte segédeit Létay Ernő és Baross János nemzetgyűlési képviselők személyében.

Fedák Sári és Molnár Ferenc házasságát végleg felbontotta a bíróság

A budapesti törvényszék a mult-kori elnapolt tárgyalás után ma délelőtt tüzte ki újból a Fedák-Molnár válópör tárgyalását. A lefolytatott tárgyalás után a bíróság meghozta ítéletét, amely szerint a választ Molnár Ferenc hibájából kimondotta, — mert 1922 december 22-én hűtlenül és jogosulatlanul elhagyta feleségét. — megengedte egyben azt is, hogy Fedák továbbra is viselhesse volt férje nevét. Mintán Fedák anyagi igényeket nem támasztott mert ez peren kívüli egyezség útján már elintéztett, a felek az ítéletet tudomásul vették.

Uj gömörödőamat
Piac ucca 9. szám alatt
folyó hó 15-én megnyitottam

Gallér . . . drbja 1500 K
Férfi kemény ing „ 1000 K
Férfi puha ing „ 7000 K
Elvállalok üzlet részére új munkákat, sima ruhát garantált házi mosással, szállodák és vendéglők részére nagy árengedmény. — Üzem megnyitását felvételi hely:

Központi helymefestő
Varga ucca 1. szám alatt

Ugyanott vasaló fényező
leányok felvételeinek.

Kabát, kosztüm, ruhaszövetek

sejymek, divatlanelek es mindentfete

OSZI DIVAT UJDONSAGOK naponta érkeznek,
Kirakatainkat sziveskedjenek figyelemmel kísérni,

Aszódi és Róth divatruházza

A Közs. Tisztv. Orsz. Szöv. szerződéses szállító.
Tisztviselőknek 5 százalékos kedvezmény.

Kedvező fordulat a szováti földek ügyében

Két és fél milliót valorizálva visszafizetnek a városnak 500 milliót kapna a város a tisztviselők üdülőtelepére

A hajduszóvati földek évek óta huzódó ismeretes ügye végre talán elintéztet nyer. Mint ismeretes több mint 4000 hold szováti földet adott el a város 1920-ban árverésen a Magyar Földhitelintézetek Országos Szövetségének. Az eladás azzal a kikötéssel jött létre, hogy a városnak 1327 holdra megmarad a kijelölési joga a gazdák javára, 500 holdra pedig a városi tisztviselők javára. A városi tisztviselők még akkor be is fizették a Szövetségnek a 2 és fél milliót a részükre adandó földekért.

Ezek után jött közbe az OFB. eljárás, amelynek során hatálytalannították a közgyűlés által hozott kijelölési határozatot.

A város azonban ragaszkodott elfoglalt álláspontjához és pert akart indítani. Ez az ügy meglehetősen sokáig huzódott, míg most a belügy miniszter leirt a városhoz, hogy a per kiltástalan, tehát ajánlja hogy a város, amelynek megmaradt a kijelölési joga 1327 holdra, tekintsen el az 500 hold kijelölési jogától, amely esetben a földhitelintézetek szövetsége a két és fél milliót valorizálva visszafizeti. — Ezenkívül még a szövetség 500 milliót ad a városi tisztviselők üdülő-telepének céljára. — Célszerűtlennek tartja a miniszter a teljesen bizonytalan kimeneteli per felvételét.

A miniszter álláspontját valószínűleg magáévá teszi a város is.

Meggyilkolta és kirabolta lakásadónóját

Borzalmas gyilkosság a fővárosban — Egy rokkant rémítette

Budapest, okt. 21. Ma délelőtt 11 óra tájban megjelent a főkapitányságon Babai János 20 éves szabóság és előadta, hogy ma hajnalban meggyilkolta, majd kirabolta lakásadónóját, Smith Paula 50 éves takarítónőt, aki a Szarvas Gábor-tér 2. szám alatti lakásán holtan fekszik.

A rendőrség bizottságot küldött ki a helyszínre. A rendőri bizottság megállapította, — hogy Smith Paula holtteste az egyszobás lakás ajtójával szemben levő ágyban ingre levetkőzött állapotban fekszik. A holttest bal melle alatt, valamint magán a bal emlőn a jobb oldali részen egy keskeny pengéjű zsebkést eredő szurt sebt látják, azonkívül a nyakán több kék foltot vettek észre. A rendőrorvos vizsgálata arra engedett következtetni, hogy a halál fojtogatás következtében állott be. — Babai János, aki rokkant ember és ballába a térdén

alul amputálva van, — elmondotta, hogy hétfőn este azzal gyanúsított meg őt lakásadónója, hogy ellopta a pénzt. Babai előadása szerint annyira felbőszült a gyanúsítás miatt, hogy elhatározta, hogy megöli az asszonyt. E célból az Árok-utcaiban levő munkahelyéről egy zsebkést vett magához tegnap este és azzal ma a kora hajnali órákban az asszonyt, amikor az még aludt, kétszer mellbe szurta. Az idős asszony a szurásra felébredt és védekezni akart. Babai rávetette magát és megfojtotta.

A gyilkosság elkövetése után — Smith Paula pénztárcájából, amely az asztalon feküdt, a benne levő 80 ezer koronát kivette, a lakást bezárta és eltávozott. Betért egy kávéházba, majd egy vendéglőbe és amikor pénze elfogyott, jelentkezett a főkapitányságon. — Babai Jánost őrizetbe helyezték.

A református lelkész és tanítójelöltek szerepe a vendégsége

Folyó hó 20-án este 8 órakor a debreceni teológusok és tanítóképezdészek megtartották az évi első közös értekezletüket. A zsufolóság megtelt zeneteremben az ősi szokás szerint „Te benned biztunk” kezdetű ének elhangzása után dr Erdős Károly lelkész-közvetítő-intézeti igazgató lépett a katedrara. Rövid, áhitatos imája után kedves szavakkal méltatta az értekezlet fontosságát s Isten gazdag áldását kérve a megjelentekre, az értekezletet megnyitotta.

Ezek után dr Veress István tanítóképzési igazgató tartotta meg előadását „A lelkész és a tanító viszonya” címmel. — Gondolatokban gazdag beszédében, a szomorú illusztrációk egész sorának feltárása mellett, szeretettel intette a jövő lelkészeit és tanítóit arra, hogy ha kikerülnek az életbe, ne egymás ellen, hanem egymásért küzdjenek. Ez legyen ideálja a jövő vezetőinek.

Ezután dr Erdős fejtegette ki az ifjúság ezidei programját. Nagy tetszést keltett az az indítványa, hogy alakuljon meg a kollégium falai között az első ifjúsági gyülekezet, amelynek szervezete, adminisztrációja, vezetősége azonos lesz a nagy gyülekezetével, mi által a jövő lelkészei és tanítói már az iskola falai között elsajátíthatják azokat az ismereteket, amelyekre pályájukon nagy szükség lesz, másrészt pedig ápolnák egymás között az oly ki-

vánatos összetartást és szeretetet. A gyülekezet legott megválasztotta lelképásztortát, Perpéth Ferenc segédlelkész, szenior személyében. — Kántor a szép tehetségű képezdész, Zsandon Antal lett. Hogy a gyülekezet további megszervezése késedelmet ne szenvedjen, — Tukacs György esküdtfelügyelő indítványára megválasztották az előkészítő-bizottságot is hat taggal.

Örömmel határozta el az értekezlet azt is, hogy mint az elmúlt évben, úgy most is október 31-én közös szeretetvendégséget fognak tartani a kollégiumi internátusban. — Ez uton kérjük a keresztyén testvéreinket, hogy erre a nemes célra adakozzanak jó szívvvel. Bármilyen adományt hálás köszönettel fogad a kollégiumi szenior, aki ezeket rendeltetési helyükre juttatja.

(T. Gy.)

A városi tisztviselők beszerzési segélye a törzstisztelet kapják

A városi tisztviselők kérvényt adtak be a tanáshoz, beszerzési segély iránt. — A tanács tekintettel arra, hogy a tisztviselők illetménye a békekellőnél jóval alacsonyabb, a törzstisztelet felét szavazta meg segély gyanánt. Ezt a határozatot tegnap a jog- és pénzügyi bizottság is jóváhagyta.

A villany és gázórákat ezután kölcsönadja a világítási vállalat

A vállalat visszavásárolja a magántulajdonban levő mérő órákat

A jog- és pénzügyi bizottság tegnap délutáni ülésén foglalkoztak a világítási vállalatnak kérelmével, a mely a gázórák és árammérők kölcsönbeadásának engedélyezésére vonatkozott.

Az ügyet Borsos József műszaki tanácsos ismertette és kifejtette, — hogy az a rendszer, amely szerint a fogyasztó saját tulajdonaként kellett, hogy megvásárolja az árammérőket, arra vezetett, hogy a fogyasztást kevesebben vették igénybe, mert ezt a nagy beruházást aránytalanul találták. Ennélfogva a felügyelő-bizottság és a városi tanács azt javasolja, hogy a jog- és pénzügyi bizottság indítványozza a vonatkozó közgyűlési határozat hatályon kívül helyezését és kérje, hogy a törvényhatósági bizottság állítsa vissza azt a régi üzletszabályzatot, mely szerint az árammérőket és gázórákat a vállalat kölcsön adja. — A helyzet az, hogy a jelenlegi alacsony órabérek mellett az új órák beszerzési költségeit a vállalat amortizálni tudja, szükséges, hogy a békebeli órabérek állítsanak vissza.

A békebeli órabérek a következők lennének:

Gázórák: három lángú óránál havi 30 arany fillér, ötnél havi 40, tiznél 50, husznál 60 és így tovább

egészen 400 aranyfillérig a 200 lángú gázóránál.

A villanyórát: 3 amperes óra bére havonta 60 aranyfillér, ötnél 80, tiznél 100, husznál 140, 50-nél 200, száznál 400 aranyfillér lenne a havibér. — Ezek az árak teljesen azonosak a békebeli árakkal.

Ezenkívül Borsos azt kérte, hogy a bizottság javasolja a közgyűlésnek, hogy a magántulajdonba eladott órákat a Világítási Vállalatnak joga van visszavásárolni, még pedig a gyári önköltségi áron, úgy hogy minden megkezdett használatai év után ez értékéből tíz százalékot levonnának. Ennek fokozatos keresztülvitelére felhatalmazzák a Világítási Vállalatot.

Freund Jenő dr bizottsági tag szólal fel a kérdéshez és kijelenti, hogy az óra mindenkinek a jogos magántulajdona, azt nem lehet egyszerűen határozattal visszavásároltatni. Akinek annakidején meg kellett vásárolnia, az jogosan bírja az órákat.

Magoss György dr polgármester azt javasolja, hogy aki akarja, önként ajánlja fel a vállalatnak visszavásárlásra az órákat.

A bizottság így határozott és ily értelemben tesz javaslatot a közgyűlésnek.

A Debrecenben leleplezett szőnyegcsempészet újabb fejleményei

Tuduck Tivadar az elsikkasztott szőnyegekből Nagyváradon szőnyegházat alapított

Annak idején nemcsak Debrecennek, de az egész Tiszántulnak nagy szenzációja volt az a szőnyegcsempészet, melyet Tuduck Tivadar, budapesti szőnyegbizományos irányított és annak szereplői Izsák Zsigmond debreceni és Weisz kismarjai kereskedők voltak több más mellékszereplőkkel együtt. A vámszalásból kifolyólag eljárás indult, de az ügyben ítéletet még nem hoztak. Az történt ugyanis, hogy Tuduck Tivadar, a vámszalás főszereplője budapesti lakásáról eltűnt és azóta nyoma vesztett.

Értesüléstünk szerint Tuduck kezén elsikkadt igen sok és nagyértékű szőnyeg, melyeket neki Budapestben megőrzés végett átadtak a nyári hónapokra. Ezeket a szőnyegeket Tuduck Bécsbe csempésztette ki. Egyrészt ott eladta, másrészt pedig hamis néven becsomagoltatta s transitó áruként Kismarján át feladta a romániai Nagyszántóra. Közben aztán debreceni ügyfelének, Izsák Zsigmondnak szőnyegraktárát úgy akarta felszerelni, hogy a transitóruból bizonyos személyek közbejöttével Kismarján egy szállítmányt lekapcsolott. Ezt a nagyarányú csempésztést a debreceni fővármihatal leleplezte. A szőnyegszállítmány egyrészt lefoglalták s a csempésztetben szereplők ellen az eljárást megindította.

A debreceni pénzügyvizsgálóságon a csempészet ügye ma már ítéletre teljesen előkészítve áll. Ítélet azonban épen Tuduck távolléte miatt nem lehetett hozni.

Tuduck Tivadar az eddigiek szerint Csehszlovákiába szökött. Ez a feltétele most megadott. A budapesti feljelentések alapján indított nyomozás már pontosan megállapította, hogy Tuduck Tivadar Nagyváradon van. A neki megőrzés végett

átadott szenzációs értékű perzsa- és szmirnaszőnyegeket nagyrészt kicsempésztte Romániába és azokból az árukból Nagyváradon szőnyegházat nyitott.

Szó van arról, hogy kiadatása tárgyában diplomáciailag közbelépés történik s akkor, ha magyar területen lesz, a kismarjai csempésztés ügyében is meg lesz a pénzügyi hatóság ítélete.

Az új tisztviselő lakások hére

A város mint ismeretes a DMKE. mögött házakat építtetett, melyek közül egyet a városi tisztviselőknek adott bérebe. A túlságosan magas bérek miatt a tisztviselők kérvényt adtak be a városi tanáshoz, hogy szállítsa le az ő lakbéréiket, mert ezt megfizetni nem képesek. — A városi tanács határozata tegnap került a jog- és pénzügyi bizottság elé. — Sztankay F. Béla felszólalt a gyűlésen és indítványozta, hogy 600, 500 és 250 koronában állapítsák meg a lakbéréket.

Magoss György: Ha ezeknek a tisztviselőknek, akik ott kaptak lakást, kedvezményt adunk, akkor a többi tisztviselő is előállhat.

Sztankay: Aki a régi lakásban laknak, azok csak 320 koronát fizetnek.

Magoss: Ott az állam adta az építkezési anyagot és az állam szabta meg a bért. 14 százalékot fizetünk a pénz után, amelyből ez a ház épült és 10-et kapunk érte. Nem igen lehet így engedélyt tenni.

A jog- és pénzügyi bizottság végre is elfogadta a tanács javaslatát, — úgy hogy végső eredményben most már csak a közgyűlés szállíthatja le a városi tisztviselők részére kiutalt lakások magas bérére.

Színház

Csokonai színház műsora:

22. Csütörtökön: Csirkefogó, bohózat. C) bérlet.

23. Pénteken: Régi jó Budapest, operett. Bérletszünet, bemutató.

24-én, szombaton: d. u. 3¼ órakor „A kis lord”. Életkép. Forgács Anna, a Renaissance színház tagjának vendégfellépte. Olcsó helyárak.

24-én este 8 órakor A régi jó Budapest. Operette. Bérletszünet.

25-én, vasárnap: d. u. 3¼ órakor „A kis lord”. Életkép. Forgács Anna, a Renaissance színház tagja m. v. Olcsó helyárak.

25-én: 8 órakor A régi jó Budapest. Operette. Bérletszünet.

A csirkefogó

(Bemutató előadás.)

Szenes Béla (és nem Ernő, mint a színlap jelezte) minden színházi szezonra beszállítja a maga színpadi alkotását. A „Buta leány”, „Olasz asszony” után most egy nagyon kedves, mulattató bohózatot hozott, amelynek van egy jelenete a második felvonásban, amelyben alkalmat nyújt nálunk két igazi művészeknek Halassynek és Halassy Mariskának olyan művészi produkció bemutatására, amely egy magában megéri, hogy végig nézzük Szenes legfrissebb darabjának előadását. Szenes nagyon fölszínese figyeli az életet, nincsenek mélyreható problémái, — de amit nyújt, az minden jelenetében színpadképes, derűltelt és kacagatóan hatásos. László Gyula, Rajz Ferenc és a többi férfi szereplők kiváló tehetségüknek legjavát érvényesítették, — nagyon kedvesen, a szívek hangján szólt hozzánk Csapó Mária, akit szívesen látnánk többször a színpadon, Hermann Mancsi, aki a legszebb reménye a magyar színjátszásnak, nagyon kedves és bensőségteljes Timár Kató s tetszett Horváth Aranka is. — Endrődy Miklóst egyre jobban megszereti a közönség, s szeretettel fogadta a publikum kisebb szerepekben is Lukács Juliskát és Szigethy Jenőt. — A darabot Bársony Aladár rendezte elismerésre méltóan. (Sz. Z.)

A színházi irodajelentése

A csirkefogó, Szenes Ernő bohózata ma csütörtökön C) bérletben. Szünni nem akaró derűség és felharsanó kacagás kísérte ezt a nagy szerű, szellemes, magyar bohózatot tegnapi bemutatója alkalmából, — melyhez nagyban hozzájárult a pompás gördülékeny előadás és a szereplők kifogástalan teljesítménye. Halasi Mariska, Halasiné, Hermann Mancsi, Csapó Mária, — László, Rajz, Bársony, Szigeti Jenő, Endrődy és a többi mind külön-külön egy-egy cabinetalakítást nyújtottak.

A régi jó Budapest premiéreje pénteken bérletszünetben. Lázás izgalommal folynak az utolsó simító próbák. Remete Géza főrendező vezetése mellett a Király színház szenzációs sikeres sláger operettjére, Kaliedoskopszerűen vonultatják fel a híres és Buda attrakciójait, a néger Johnson aud Deau, az 5 Barrison lányt stb., az eredeti sláger számaikkal. — Szömörkényi Francis al cukrászleány és Bertók huszárhadnagy poetikus szerelmi története alatt. Szenzációs szerephez jutott a rövid idő alatt oly nagy népszerűsége jutott Tamás Benő, ki Brandhuber Pepiben a budapesti érealónak, Rátkai Marciának mellő rivalisa lesz, nemkülönben Pepi szerepében Szegő Lilly fogja sikerei számát szaporítani.

Csurka Lenke, a grófné váló cukrászleány szerepét ruházta fel egy ni bájjával és újítja fel régi szerelmét az életvidorrrá vált, mogorva ezredessel Endrődi pompás alakításában. Szigeti Jenő, mint Florián agglégény teljes zsenialitását viszi harcra a siker érdekében, míg Kristóf a híres szép Luigi (Jambo) szerepében lesz ellenállhatatlan. A pazar új díszletek, különösen és Buda élethű beállításai, mindennel egybevéve, hosszú időre megfogja szabadítani az igazgatóságot a műsor gondjától.

Sofie Saltanova és Alexander Nikitin az eddigi értesítések szerint már pénteken a „Régi jó Budapest” premierjén fellépnek mint állandó tagok a színházban.

A világhírű volt orosz cári ballett két büszkesége, Sofie Saltanova és Alexander Nikitint szerződtette a színház mint állandó tagokat sorjába.

A Csokonai-színház t. bérleti felkérének, hogy az új ötös bérletre eső bérlet összegeket legkésőbb e héten befizetni sziveskedjenek, tekintve, hogy a hat előadásra befizetett bérlet összeg már lejárt. — November hóban minden bérlet öt előadást kap, így öt előadásra is fizet be. — Új havi bérletek állandóan válthatók a színházi titkári irodába.

Helyreemelésben a bérlet nem részesülnek! Sőt a vendégszereplések idején a bérlet bérletben fognak kanni kiváló vendégszereplőket is.

Forgács Anna, a Renaissance-színház fiatal, nagytehetségű művésznője szombaton és vasárnap délután A kis Lord, gyönyörű énekes életképben vendégszerepel.

A mozgásházák műsora:

Apollo: Silver-King cowboy dráma 6 felvonásban. Fred Thomson szereplésével. Kísérő: A hiszékeny Béni hácsi és Kitiűnő házi koszt, 2—2 felvonásos amerikai burleszk. Vígshírház: II. Rákóczi Ferenc fejedelem temetése. Ösök és unokák. dráma 6 felvonásban. Kísérő Pathé revü és hirdető.

Meteorban csütörtökön „Tüzes vér” és „Emberek prédája”, 2 sláger egyszerre! Előadások 6 és 8 órakor.

Megnyílik a MANSz Iparos-szakosztályának otthona

A debreceni MANSz Iparos szakosztálya jelentős fordulóponthoz ért egyesületi életében. A szépen fejlődő szakosztály a Cegléd utca 16. szám alatt Otthont alapított, melynek ünnepélyes megnyitása vasárnap délután 5 órakor lesz. Az Iparos szakosztály ezzel önálló otthonhoz jut, a mely két igen szépen berendezett, tágas helyiségből áll.

Az otthon megnyitása ünnepélyes formák között, egy teastély keretében fog végbemenni. Részt fog venni ezen dr. Hadházy Zsigmond főispán is és városunk számos előkelősége. A megnyitó beszédet dr. Medveczy Károly, a MANSz titkára tartja, ezután Uray Sándor ref. lelkes megáldja a helyiséget. Minden bizonnyal fel fog szólalni Tormay Cecile is, az egyesület országos elnöke, ki ez alkalomra Debrecenbe érkezik. Végül az egyes szakosztályok képviselői fognak beszélni.

Az új Otthon azonkívül, hogy a szakosztály irodájául fog szolgálni, egyúttal alkalmat fog adni gyűlések tartására, karácsonyi vásárok, kiállítások rendezésére.

Mustot és újbot veszek
Halyan-u. 22. Telefon 14

A Magyar-Német Bank vezérigazgató helyettese agyonlőtte magát

A Konjunkturás idők letűnté, a nehéz pénzügyi viszonyok ismét meghozták legújabb áldozatukat: Pászár András, a Magyar-Német Bank vezérigazgató-helyettese tegnap délután Budapesten szívenlőtte magát és azonnal meghalt.

Pászár igazgató-helyettes reggel a szokott időben egész nyugodtan ment be hivatalába. Negyed 11 órakor első emeleten levő szobájából revolverdörrenés hallatszott ki: a szomszéd szobákban tartózkodó tisztviselők berohantak a szobába, ahol Pászár az íróasztal mellett karosszékben ült, szívéből lassan szivárgott a vér. A mentők azonnal beszállították a Fásor-szánatóriumba, ahol azonban déli egy órakor kiszívenvedett.

Az öngyilkosság okáról különféle

verziók keringenek, így sokan azt mondják, hogy a végzetes lépésnek a bank ügyeitől független személyes vonatkozásai vannak. A legvalószínűbb azonban az, hogy a bankban hetek óta revizori munka folyik, amely teljesen felőrölte a gyöngye idegzetű férfit. — A mikor azután látta, hogy nem bírja tovább a munkát, véget vetett életének.

Lapzártakor jelentik: A rendőrség megállapította, hogy Pászár igazgató azért lett öngyilkos, mert meghalt, hogy Szász Dezső vezérigazgató ellen hitetlen kezelés címén feljelentést adott be. Pászár munkatárs volt Szásznek és a feljelentés miatti aggodalmában lőtte agyon magát.

Csillagvizsgáló Debrecenben

A debreceni egyetem orvostudományi fizikai intézete modern csillagvizsgálót rendezett be — látogatás az intézetben
Még kupolára lenne szükség

Debrecen város a közel jövőben egy jelentős és tudományos szempontból nagy horderejű intézménnyel lesz gazdagabb.

Arról van szó, hogy a Debreceni Tudományegyetem csillagvizsgáló intézetet állít fel, amely a meglévő Sváb-hegyi állami csillagda mellett a második lesz Csonkamagyarországon.

A csillagvizsgáló intézethez szükséges műszerek már megérkeztek Debrecenbe s így csak a műszerek befogadásához igényelt kupola felépítése van hátra.

A műszerek megszerzése a Debreceni Tudományegyetem Orvostudományi Fizikai Intézet igazgatójának: dr. Wodetzky József egyetemi tanárnak az érdeme, aki szíves volt tegnap a megérkezett műszereket a sajtó képviselőinek s így a Debrecen munkatársának is bemutatni.

Tudvalevő, hogy egy csillagvizsgáló intézet legfőbb instrumentuma a teleszkop. Először ezt mutatta be a lapok munkatársainak dr. Wodetzky — a Fizikai Intézet nagyhírű igazgatója.

A Debrecenbe érkezett teleszkop pompás, hatalmas műszer, körülbelül 3 méter magas, a müncheni G. X. Merz cég munkája. A 6 hüvelykes cső, melyben a finomabbnál finomabb okulárok (lencsék) vannak, — könnyedén forgatható bármilyen irányba. A precíz szabályozást viszont egy nagyon gondosan ötvött, rendkívül érzékeny és bonyolult óraműszerkezet végzi. A nagy cső mellett van egy kisebb teleszkopum; ezen keresik ki a vizsgálatásra szánt égitestet, illetve ennek segítségével állítják be a nagy látóvetet. A teleszkop eddig a Sváb-hegyi állami csillagda tulajdonában volt, innen szerezte meg nagy utánjárással s baráti összeköttetései révén Wodetzky egyetemi tanár a mai napság körülbelül félmillió korona értékű műszert.

A felszereléshez tartozik még a csillagvizsgáló ellenőrzött ingaóra is, amely a legprecízebben mutatja a pontos időt. A debreceni ingaóra Koser, híres budai óras munkája, viszont az inga Riefler-inga. — Fontos szerep jut még az ugynevezett regisztráló barométernek is.

A meglévő felszerelés azonban még nem teljes, amennyiben idővel sor kerül még a csillagok spektrumának vizsgálatához szükséges segédműszerek, továbbá egy fényképező kamara beszerzésére is, mellyel az ég jelenségeit fogják fényképezni.

A debreceni teleszkop nem amatőr műszer; ugyanis nem 3, hanem 6 hüvelykes, a nagyítóképeségének maximuma négyszázszoros, ami azt jelenti, hogy négyszázszor hozzá közelebb a vizsgálatásra szánt égitestet, amint azt szabad szemmel láthatjuk.

Tehát a szükséges műszerek megkaphatók — mondta mosolyogva az Egyetemi Fizikai Intézet szívesen modor igazgatója, miután a műszerek ismertetését befejezte — hátra van azonban a legfontosabb: a kupola.

— Ez egy köralakú, körülbelül hat méter átmérőjű, ugyanolyan magas, pincével aláépített betonépítmény lenne. Ebben helyeznénk el a teleszkopot és a többi műszereket. Hogy hová fogjuk építeni a kupolát, az még bizonytalan, hiszen még az építési költségekhez szükséges 60—70 millió koronának megszerzési módja is bizonytalan. Klebelsberg kultuszminiszter ur önmagáértéka bármennyire is szíven viseli a tudományos törekvések sorsát, aligha fogja tudni kiutalni ezt az összeget, mert csak most tudotti biztosítani megfelelő pénzt a folyó egyetemi építkezések céljaira s ebbe a minden irányban — kényszerűségekből — szűkre szabott költségvetésbe nem lehet beszorítani a kupola építési költségeit.

A kupola felépítése előrelátható időn belül csak társadalmi uton juthat a megvalósulás stádiumába.

Itt elmondotta Wodetzky egyetemi tanár, hogy ő a legelőszóbbnak látja népies előadások révén megszerezni a 60—70 milliót, a hiányt pedig a debreceni tudományt pártoló közönség pótolná ki, közadakozás útján.

Ez a mi álláspontunk is; elvégre nem mindennapi dologról van szó, hiszen ha a kupola felépülne, Debrecen város egy újabb tudományos intézménnyel lenne gazdagabb, nem szólva arról, hogy egy működő csillagvizsgáló intézet kibővítéséből Debrecen nemzetközi kapcsolatait és öregbítését a már amúgy is világhírű Debreceni Egyetem tekintélyét. A műszerek megvannak, a tudományos erők még inkább adva vannak, most már csak egy újabb nagyfontosságú, ugyszólván páriát ritkító intézménynek kellene hajlékot teremteni. Ez a hálás feladat Debrecen város közönségére vár, amely minden bizonnyal ebben az esetben is megvalósítja lesz egy tervnek, mely félig már valóság.

Hírek

MILYEN IDŐ VÁRHATÓ:
Hazánkban is ma reggelre nyugatról megindult a borulás és a hátrészekben már kevés eső is esett. Az éjjeli fagy legerősebb volt Keleten, ahol minus 5 fok Celsius alá is süllyedt a hőmérséklet.

— **Be kell jelenteni az idegeneket.**
A vonatkozó belügyminiszteri rendelet értelmében minden lakos tartozik a nála megszálló idegeneket bejelenteni. Mint értesülünk, ezt a rendeletet nem tartják be Debreczenben s egész sereg ilyen feljelentés van a rendőrség kihágási ügyosztályán. — Az ítéletek kiszabásánál a kihágási ügyosztály legutóbb is sok esetben szigorú ítéleteket szabott ki. A vonatkozó rendelet értelmében a bejelentést elmulasztókra száz aranykoronáig terjedhető pénzbírság is kiszabható. Eppen ezért a rendőrség felhívja az érdekelteket, hogy a náluk megszállt idegeneket 24 órán belül jelentésük be a bejelentő hivatalban.

— **Mezőgazdasági hitel és a telekkönyvek.**
A mezőgazdasági hitel kérdésével kapcsolatban ismét előtérbe került megcsonkított országunk hátramenti községeinek régi sérelme, hogy azon vidékek telekkönyve, melyeknek igazságügyi járás székhelye elszakított, ma is az idegen impérium hatóságainak kezén van s így a birtokosok jelzalog kölcsönök kivételétől el vannak zárva. A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felterjesztésben kért orvoslást a Földművelésügyi Minisztertől, kérve, hogy külképviseleti hatóságaink útján a kérdés mielőbb rendeztesse, mert ellenkező esetben éppen az amugy is súlyos válsággal küzdő hátramenti biztokosság nem juthat bekebelezés lehetőségének hiányában az annyira szükséges törlesztéses mezőgazdasági kölcsönhöz.

— **A 39-es bajtársak e hó 23-án,**
pénteken este fél 9 órakor, az Angol királynő fehértermében fontos ügyben összejövetelt tartanak. Teltjes számban kérjük megjelenni. Ellenőrség.

— **Felhívás a bortermelekhöz.**
A városi adóhivatal felhívja a bortermeleket, hogy a város területén termelt, ugy szintén a szüret idején más beszédési körből további kezelés végett beszállított, illetve bepincézett must mennyiséget, a szüret befejezését követő 8 napon belül, a beraktározásra szolgáló helyiségek megjelölése mellett a városi adóhivatalnál (15. ügyosztálynál, 21. számú szoba) a jogkövetkezmények terhe alatt jelentésük be.

— **A Közhaznu Munkáskert Egyesület**
a földbérletek befizetését megkezdte — a hivatalos órák alatt. Széchenyi-u. 13. sz. alatt.

Három öngyilkosság egy napon Debreczenben

Chinin — morfium — kötél

Az elmúlt 24 óra leforgása alatt Debreczen városában három öngyilkossági kísérlet is történt. Ezekből egy halállal végződött. Kettőnek szereplőjét pedig a klinikán kezelik.

Akinek privát ügye az öngyilkosság

Az első esetet szerdán reggel jelentették a mentőknek. Kalniczky Péterné lakásán öngyilkossági szándékból chinint vett be. A mentők eszméletlen állapotban kiszállították a belgyógyászati klinikára. Tegnap a délelőtti órákban Elek Ferenc dr. rendőrfogalmazó, a sérülési ügyosztály főnöke kihallgatta Kalniczky Péternét, aki elmondta, hogy az ő privát ügye, ha megakar halni, így felvilágosítást nem hajlandó adni arra vonatkozólag, hogy miért fordult a mérgező pohárhoz.

— **A Debreceni Kereskedő Ifjak Dalköre**
november hó 7-én rendezte nagysikerűnek ígérkező táncdal egybekötött hangversenyét — az Arany-Bika szállóban. A rendezőség fokozott munkát fejt ki, hogy mennél kellemesebb tegye az estélyt. A meghívók szétküldése már megkezdődött s kéri a rendezőség, hogy akik meghívóra igényt tartanak, jelentésük azt be a bálirodában, Ferenc József-ut 8. sz., este 6—8-ig.

— **Halalozások.**
A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Bárányi András rk. 1 hónapos, Széchenyi uca 42., Egri Eszter ref. 22 napos, Szondi uca 27., özv. Pásztor Jánosné Vilmányi Erzsébet ref. 71 éves, Bethlen uca 34., Dán Sándor gk. 1 hónapos, Pesti u. 4.

— **Születések.**
A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi nap folyamán a következő születéseket jelentették be: Nagy Erzsébet cseléd, fiu, halva született. Nagy Sándor cipészsegéd, fiu, Sándor. Prámer Mihály napszámos, fiu, Sándor. Miklósi Márton kisbérő, leány, Katalin. Kálló Lajos zenész, fiu, Béla István.

— **Éles lövést a Sárkut tanyánál.**
A debreceni csendőrszék folyó évi október 23. 28 és 30-án, minden nap reggel 7 órától délután 1 óráig, a Pallag pusztai vasúti állomás közelében, a Sárkut tanyánál levő katonai lőtérrel éles lövéseket tart. Figyelmeztetem az érdekelteket közönséget, hogy ezeken a napokon, a jelzett idő alatt a tilalmas területen, vagy annak közelében senki se tartózkodjék s a lezárt részre semmiféle állatot ne hajtson. Debreczen sz. kir. város közigazgatási hatósága.

Morfium

A második öngyilkosságot a déli órákban jelezték a mentőknek Daróczy Lajosné Hid-utca 1. szám alatti lakásán morfiumoldatot vett be, melytől rosszul lett. A mentők kiszállították a belgyógyászati klinikára. Állapota súlyos. Tettének oka ismeretlen.

Felakasztotta magát egy leány

A harmadik eset halállal végződött és ez a délutáni órákban történt a Veres-utca 15. szám alatt. Ott lakott Tóth Mária 26 éves leány ki szobájában felakasztotta magát. Mire a házbelieliek észrevették, már halott volt. Valaki mégis a házból telefonált a mentőkért, akik azonnal kivonultak, de ők is csak Tóth Mária halálát konstatálhatták. Tóth Mária tettének okául szerelmi csalódást emlegetnek ismerősei. Holttestét kiszállították a bonctani intézetbe.

— **Sikkasztással vádolva.**
A hajdusoboszlói csendőrség néhány nappal ezelőtt őrizetbe vette Kélenberger György szoboszlói lakost, aki az ellene lefolytatott nyomozás szerint sikkasztással van gyanúsítva. A lefolytatásban levő egyén állítólag Kovács Józsefné hajdusoboszlói lakos kárára követett el sikkasztást. Kélenberger Györgyöt tegnap bezárolták a debreceni kir. ügyészségre, ahol lealtalták az ügyészségi fogházba. Eljárás indult ellene.

— **Aki mindenütt lop.**
— Viharos multu tolvajnót fogott el a debreceni rendőrség Vajtu Zsuzsanna személyében. A még alig 22 éves leánynak az volt a speciális szokása, hogy mindenhova beállott cselédnek. Egy pár napot eltöltött szolgálati helyén, majd összecsomagolva a ház értékeit — azokkal együtt megszökött. Ilyen bünescelemek miatt Debreczen város területéről kitiltották Vajtu Zsuzsanna ekkor átment Csehszlovákiába. Ott folytatta a Debreczenben megszokott életet. Majd Szlovákiából átszökött és Debreczenbe jött. Itt beállott Németh Lajos MÁV raktárfőnökhöz cselédnek. Pár napi szolgálat után Némethét meglopta, majd szolgálati helyét szó nélkül elhagyta. Némethék feljelentésére a rendőrség nyomozást indított. Pár napig tartó nyomozás után a rendőrség elfogta. Első sorban engedély nélkül való visszatérésért büntette meg a rendőr bíró. Büntetésének kitöltése után egyéb büneiért Vajtu Zsuzsannát átadják a debreceni kir. ügyészségnek, ahol ellene eljárás indult.

— **Tükrögyártás, üveg csiszolás, kirakatok tükrözése, Sipkovits, Sziv-u. 14—15. Telefon 356.**

Ég veled!

Egyszer elmegyek én is,
Szép is lessz az;
Tavasz, ragyogó kikelet —
Emberek sokan, gyászmenet

Egyszer elmegyek én is,
Fél is a lelkem, meg nem,
Hiszen már mindegy nekem;
Szerettem, mehetek — Ég veled

Egyszer elmegyek én is,
Mégis fájó gondolni rája,
Hiába, egyszer mindennek vége;
Béke ugys csak ott van, az örök éjbe
Gelenczei Miklós.

— **A liliumtipró cigány vizsgálói fogságban.**
Néhány nappal ezelőtt megirtuk, hogy Kacsari Lajos cigány ellen a liliumtiprás gyanúja merült fel s a rendőrség őrizetbe vette. A liliumtipró cigányt átkísérték a kir. ügyészségre, ahol a fogházba lealtalták. — Tegnap hallgatta ki Preimeszberger Jenő dr. táblabíró vizsgálóbíró, aki a kihallgatás után Kacsari Lajost vizsgálói fogságba helyezte.

— **Baleset meszelés közben.**
Böcsi Antalné 24 éves Hadházi-utca 19. szám alatti lakos a lakásán meszelt, hogy a plafondot elérje, létrára állott s úgy dolgozott. Munkaközben a létrán megcsuszott és arról lezuhant. Lábszártörést szenvedett. A mentők kiszállították a sebészeti klinikára.

— **Összeesett az utcán.**
Tegnap a délutáni órákban Pakurás István 51 éves munkás a Csapókeri lakása felé haladt gyalogosan. Utközben a Csapó-utcán a járda aszfaltjára zuhant s eszméletét elvesztette. A rendőrszem telefonált a mentő kért, akik Pakurás Istvánt kiszállították a belgyógyászati klinikára. Állapota súlyos.

x **Értesítjük a n. é. férfiszövet**
vársárló közönséget, hogy a raktáron levő szövet egyrészt mélyen leszállított árban árusítjuk, míg ezen készlet tart, szíves megtekintését kérjük. Raktáron tartunk saját készítésű finom angol szövetekből készült átmeneti és téli kabátokat, nagy választékban mindenféle szőrmeárut. Tisztelettel Frank József és testvére uri szabósága és gyapjuszövet áruháza Piac uca 63. Telefon 10—73.

x **Végh Gyula szücsmeister**
Debreczen legnagyobb Szörme Áruháza, Piac-u. 4. szám. — Szigorú szabott árak mellett ajánlja: Saál bunda 7—30 millióig. Nerebundák 15—100 millióig. Sportkabát 1.500.00—10 millióig. Női horkabát 2.500.000—5 millióig. Női bekecsék, női sapkák 2—5 millióig. Róka gallér és saálak 5—10 millióig. Elsőrendű férfi horkabát 2.500.000—15 millió koronáig kizárólag saját készítmény.

Megszünik

**férfi ruha áruházában szerzi be,
hol minden vevő megtalálja számítását.**

Hajdusági férfi és fiu ruha áruháza Piac-u. 67
Frohner-szálló épület.

Önnek és családjának a ruházko-
dás nagy gondja, ha ruhaszükség-
letét Debreczen legnagyobb raktáru

X Friedmann Igndé zongoraművész hangversenyére az előjegyzett jegyek ma esütörtök estig okvetlen átveendőek Hegedűs és Sándor R. T. könyvkereskedésében. Kevés számú jó ülőhely jegy még ugyanott kapható.

x Mit hirdet ma az Ingóságközvetítő? (Calvin-tér 19. ref. püspöki bérpalota a Fűvészkert-utcai oldalon. Telefon 11-99.) Az Ingóságközvetítőben megkezdődött már a nagyszabású alkalmi vásár. A mai szűk világban rengeteg tárgy kerül eladásra a legjutányosabb árban. Páratlan alkalmi vételek: — gyönyörű, még békebeli minőségű valódi rézágak, egész hálók, konyhaberendezések, nagyon szép szalongarnitúrák, sodrony ágybetétek, üstház üsttel, rézdiszítékes mosdók, kályhaellenzők, ingaórák, nagyon szép pedálos cimbalom, magános ruhaszekrények, káposztagyáluk, antik vitrinek, komótok, gramafonok, petróleumlámpák, virágállványok, bélyeggyűjtemények, fűkrök debreceni és hortobágyi emléktárgyak és mindenféle ingóságok. Héti, vagy havi részletfizetésre is adunk: futó szőnyegeket nagy választékban és mindenféle színben, férfi és női télikabátokat, ruhákat, nagyon szép és nagyon olcsó ágyszerítők garnitúrákat, mindenféle burokat, székeket, asztalokat, dupla erős zsolnai tányérokat, ágy elé való gyapjuszőnyegeket, szentképeket, szobrokat, festményeket és mindféle ingóságokat. Keresünk megvételre: télikabátokat, korcsolyákat, kályhákat, hintaszékeket, íróasztalokat, magános ágyakat, — szelencákat, diványokat, gyermekkoszikat, könyvszekrényeket és minféle ingóságokat. A világhírű amerikai Underwood írógépek Debrecenben kizárólag az Ingóságközvetítőben rendelhetők meg részletfizetésre is. Írógépszalagok nagy választékban. Vásár vasárnapján az Ingóságközvetítő egész nap nyitva lesz.

Részletfizetésre
új és használt
kerékpárokat

hitelképes egyének vásárolhatnak heti és havi törlesztésre

Szabó műszerésznél, Magos-u. 25.

Ocskával fémcsontot
legmagasabb navi
árban vesznek. Használtait cserélek
hulladékok nagyobb tétel elszállítások.

FISCHER ANDOR

Raktár Szoboszló-ut 24. szám.
Lakás Szent Anna-u. 48. Telefon 859.

Gyilkos vagy nem gyilkos Szani József?

Ma délben hirdetik ki a Tábla döntését — A tegnapi főtárgyalás szenzációs fordulatot produkált

Tudvalevő, hogy Szani József ügyében a kir. Tábla — bizonyítás kiegészítése miatt — október 21-ére halasztotta el a főtárgyalást.

A tegnapi megtartott főtárgyalás — amely dr. Perjessy Mihály táblai tanácselnök elnöke mellett ment végbe — nem nyert teljes befejezést, amennyiben a másodfokon itélkező fórum csak ma délben hirdeti ki ítéletét.

A tegnapi főtárgyalás iránt nagy volt az érdeklődés: a hallgató közönség teljesen megtöltötte a tárgyalótermet. Szani Józsefet szurotyos börtönőr kísérte a terembe, majd délelőtt 9 órakor kezdetét vette a főtárgyalás, amely lényegileg szenzációs fordulatot produkált és megerősítette a debreceni jogász-köröknek azt a megállapítását, hogy a debreceni büntetőkrónika aligha foglalkozott a Szani-féle pernél komplikáltabb bűnüggyel az utóbbi évtizedben. Teljes tárgyi bizonyosság nincs: egy a vád, mint a védelem főleg logikai okfejtésekre alapítja állításait.

Tény az, hogy a vád és a védelem nagyszerű harcának kavargó hullámai között ott kísért a halott-asszony emléke, egy asszonyé, aki se nem véd, se nem vádol. Mindezek fölött pedig ott kísért a törvényszék halálos ítélete s ennek képesen pedig a kétség: bűnös-e Szani József vagy ártatlan?!

Maga a közvádó, dr. Vattay József főügyész helyettes vádbeszédében: „Ebben a perben megjelentek pro és kontra, a tanúk úgy a vád, mint a védelem érdekében.”

„A bíróságnak logikai sullyal kell belemerülnie a bűnper anyagába, mert nem mind a közjegyzői okiratok pontosságával leadott vallomások a lényegesek.”

Itt a főügyész helyettes a tegnapi kihallgatott Sárkány Mártonra Szani sógoradjára — az egyetlen mentőtanura — célozott.

Ugyanis Sárkány Mártonné elmondta, hogy a gyilkossága reggelén 3 órakor kelt fel s a falon keresztül halottában elment Szaniék háza előtt. Hírvadászából benézett az udvarra és látta Szaninét, amikor vízet öntött ki egy tartóból az udvarra.

Sárkány Mártonné az a vallomása a szenzációs erejével hatott, ugyanis a vád — melynek alapján a törvényszék halálos ítéletet hozta

— arra volt felépítve, hogy Szani József éjjel 12—1 óra között követelte el a gyilkosságot.

Sárkány Mártonné állításának igazolására elmondta, hogy a gyilkosság reggelén azért kelt fel olyan korán, mert fiát beküldte a szomszédos Füzésre a fényképeshez, hogy egy azelőtt megrendelt fényképet kiváltson.

Dr. Gábor Jenő, Szani védője azonnal kérte a bíróságot, hogy indítson nyomozást: Sárkány Mártonné a gyilkosság reggelén küldte-e be fiát a fényképeshez?!

A kir. Tábla elutasította ezt a kérelmet, azonban elrendelte Sárkány Mártonné megesketését.

Ekörül a perdöntő pont körül fejtődött ki a vád és a védelem heroikus harca, melyet szinte szívszorongva hallgatott végig a tárgyalóterem közönsége. Szani József a robotstustermetű paraszti ember guerekként sirt, vele együtt sirt az elhalt asszony édesanyja is, meg a Szani-család jelenlevő tagjai is.

Ebben a forró, emberi indulatoktól és fájdalomtól lázás hangulatban kezdte meg dr. Vattay József főügyész helyettes vádbeszédét:

„Hitvesgyilkossággal vádolom Szani Józsefet, aki megölte feleségét, csak azért, mert az asszony utójában volt. Ilyen alattomos külseje csak olyan embernek lehet, aki képes még gyermeke anyjának meggyilkolására is.”

„Az elsőfokú bíróság gondos munkát végzett, amikor arra az eredményre jutott, hogy Szani József követte el a gyilkosságot.”

Majd rámutatott arra, hogy Sárkányné vallomása után még inkább erősödött benne a meggyőződés, hogy Szani követte el a gyilkosságot, mert az emberek nem járnak órával a kezükben és csodálatos, hogy nagy esetek megtörténte után mennyire pontosan emlékeznek minden perere, különösen ha arról van szó, hogy meg kell menteni valakit. Ha van földöntúli hatalom, az majd felelősségre fogja vonni Sárkány Mártonné esküjét. Majd így fejezte be beszédét:

„En a tanuvallomásokhoz igazodom és ennek a bűnpernek anyagában az igazságnak két olyan pillérvan (tanuvallomások), amit ebből bűnperből kidönteni nem lehet. Szani József elment és lelőtte a feleségét. Ezért a tettéért keressen ke-

gyelmet az Uristennél vagy az Al-lamfőnél.”

A minden momentumról megemlékező és a vád szempontjából tökéletes vádbeszéd után dr. Gábor Jenő ügyvéd, Szani védője mondotta el vádbeszédét.

A ritka logikával felépített és pompás beszédkulturával elmondott közel félórás vádbeszéd végig vezette a bírakat és a hallgatóközönséget az egész dráma minden fázisán — természetesen a védelem szempontjából.

Eles és rövid gondolatokban ismertette a dráma előzményeit s értékelte a nagy alföldi falu életét: a szavakból apró emberi indulatok és gonoszságok rajzoltak ki: a Sárkány-család egyes tagjainak előéletét magyarázta dr. Gábor Jenő. Majd pár szóval rámutatott azokra az okokra, melyek a két egyszerű falusi ember egymástól való elhidegülésére vezettek. Boncolgatta a vád minden pontját, végül oda konkludált, hogy Szani Józsefné, szül. Sárkány Agnes öngyilkos lett, Szani József ártatlan.

A vádbeszéd után dr. Perjessy Mihály táblai tanácselnök felszólította Szani Józsefet, hogy az utolsó szó jogán mondja el védekezését. A vádlatot azonban félbeszakította az elhalt asszony édesanyja — a legterhelőbb tanu —, aki felhagyva folytonos sírásával, a bírák elé ment s ott nem a leaokonszenvesebb hangon lényegtelen dolgokról kezdett beszélni.

Szani József az utolsó szó jogán eleskülvő hangon ennyit mondott: „Ártatlan vagyok, valóban vallomások alapján itéltek el. Isten látja a lelkiemet, hogy én nem vagyok bűnös!”

Rövid tanácskozás után hirdette ki dr. Perjessy Mihály táblai tanácselnök, hogy Szani József bűnperében ma délben lesz ítéletkihirdetés. (E.)

Festőket

radikálkoi, brunoza, szentiván, niszit, zománclakkot és minden színű portfestéket kiváló minőségben nagyon olcsón vásárolhat!

STERN

tesztelésben Fico ucca 10.
Bikavai szemben.

Elsőrendű kárpló

munkát készít
SZABÓ JÓZSEF VARGA UCCA 1
Bercsey fotelek, garnitúrák raktáron.

Vigyázzon!

Nagyon fontos, hogy
mielőtt férfi és fiu
ruhát vesz,

okvetlen keresse fel Debrecen legnagyobb
férfi és fiu ruha áruházát, a

Magyar Ruhaipart

(közvetlen a Bika-szálló épületében)

mert ott hatalmas választékot talál és olcsó árért vásárolhat.

SPORT

Észak—Kelet.

Tizedszer csap össze vasárnap a két régi rivális kerület válogatott futball csapata a DKASE ügétőteri sporttelepén. Az eddigi találkozókon Kelet legjobb esetben csak eldöntetlen tudott elérni és így érthető, hogy minden Kelet-i sportember óhaja végre egy győzelem az Észak-i kerület fölött. Kelet csapata most kedvező kilátásokkal indul a küzdelembe. Legutóbb fényes győzelmet arattunk a magyar B. válogatott csapat felett és a kifogástalanul összeállított csapat hangulata és bizakodása is kitűnő, ami felér egy fél győzelemmel. Észak is erősen készülődik a tizedik jubileárius találkozásra, amelyet Keletnek egy győzelemmel kell végre emlékeztetessé tenni.

A válogatott mérkőzés előtt a debreceni ifjúsági válogatott csapat mérkőzik a II. osztály debreceni alosztályának válogatott csapatával.

Megkapja az érmet a múlt évi bajnokság harmadik helyezetteje.

A kerületi tanács a legutóbbi tanácsülésen csak a múlt évi bajnokság első és második helyezettejének állapított meg díjazást, míg a szabályok intézkedése dacára a III. helyezettek nem adott díjat, de megfosztotta a díjazástól az ifjúsági bajnokság első helyezettejét is. Időközben az elnökség belátta tévedését és a tegnapi tanácsülés hatályon kívül helyezte előbbi határozatát és a III. helyezettek is kiadja a díjat. Az ifjúsági bajnokság győztesét azonban ezúttal sem díjazták, mivel az ifjúsági bajnokságot részben a bírők meg nem jelenése, részben az intéző bizottság mulasztása miatt nem lehetett befejezni, az elsőség azonban megállapítható volt. A kerület elnöke úgy látszik nem tartja fontosnak a futball sport alapját képező ifjúsági anyag ambicionálását.

A nyíregyházi botrány

első felvonása kerül holnap a feyelelyi bizottság elé, amely tárgyalni fogja Havas Sándor szövetségi bíró feljelentését. Érdemes határozat legfeljebb a kiállított Vampetich ügyében várható, míg a botrány ügyében számos tanu kihallgatására van szükség.

DVSC—KAC

A DVSC tovább folytatja a jövő héten a küzdelmet a Corinthián díj első döntőjében. — Szerdán kerül ugyanis Budapesten lejátszásra a DVSC—Kispesti AC elődöntő, melynek győztese a döntőben a Szegedi AK-kal kerül össze.

A DEAC atletikai clubbajnoksága holnap (október 23-án) délután fél 3 órai kezdettel lesz a DTE nagyverdei sporttelepén a következő versenyszámokkal: 100, 400, 800 és 3000 m síkfutás, magas-, távol-, rud- és hármas ugrás, súlydobás, gerely- és diszkoszvetés. A versenyen ifjúsági és szenior versenyzők együtt vesznek részt.

A II. osztályú válogatott összeállítás.

Szabó Kálmán II. osztályú szövetségi kapitány a II. osztály debreceni alosztályának válogatott csapatát szerdán este a következőképpen állította össze: Aranyi (Derecskei Move)—Sóvágó (Harmonia), Balogh (DMTE)—Gombos I. (DMTE), Pruzsinszky (Postás), Osvát (Postás)—Szél (Harmonia), Gál (DMTE), Kovács (Derecskei Move), Kiss (DMTE), Kálmán I. (DMTE). — Tartalékok: Báthori (DMove), Paczok (Harmonia), Illés (Postás), Pocsai (Harmonia), Szabó Géza (Harmonia), Kálmán II. (DMTE), Fancsovits (Postás).

A II. osztály ellenfele, mint ismeretes, Kelet ifjúsági válogatott csapata lesz. Az ifjúsági válogatottat az ifjúsági szövetségi kapitány csütörtökön este állítja össze.

Bíróküldés.

A vasárnapi mérkőzések vezetésére a bíróküldő bizottság a követ-

kezőket küldte ki: Kelet ifj. válogatott—II. osztály válogatott: Hajdu Jenő. — (Nyíregyháza): DEAC—NyKISE bajnoki: Kondor Aladár. — (Berettyóújfalú): BUSE—DKASE kupamérkőzés Kerekes Géza. — DEAC ifj.—NyKISE ifj. Chladek. — Határbírók: Észak—Kelet: Szabó, Pauló.

Autó és kocsí karambolja a Nagytemplom előtt

Ki a felelős a balesetért — Hárman is követelnek tájékoztatóját, illetve kártérítést

Néhány nappal ezelőtt a Nagytemplom előtt egy autó összeütközött a debreceni méntelep egy kocsijával. A karambol olyan heves volt, hogy a kocsí rudja nekiment az autó üvegablakainak és azokat bezúzta. Az üvegszilánkok az autóból üllő sofőrt, továbbá Nagy Aladár utast megsebesítették. A baleset ügyében tegnap délelőtt dr. Tóth Sándor rendőrbíró előtt volt a kihágási főtárgyalás. Ennek során kihallgatta a rendőrbíró Csonka Lajos méntelepi kocsist, Urbán Kálmán sofőrt, továbbá Nagy Aladárt.

Mindhárom kihallgatott szereplő a karambol s annak lefolyását a legkülönbözőbb formákban adta elő. A háromféle előadásból csak annyit sikerült megállapítani, hogy a méntelep kocsijával Csonka Lajos kocsis a Fűvészkert utca felől kanyarodott ki, ugyanebben az időpontban robogott a Hatvan utca felé a D. 20972. számú autó, benne Nagy Aladár

utassal. A kanyarodó mindkét jármű részéről bár szabályos, de mégis oly éles volt, hogy az összeütközés elkerülhetlenné vált. Az összeütközés következtében a méntelepi kocsí rudja összetört, az autó üvegablakai bezúzódtak.

A kihallgatások során úgy az autó utasa, mint a sofőr és a kocsis részéről kárigények jelentettek be. A megsérült Nagy Aladár kétféle millió koronát követel fájdalomdíj és orvosi gyógyköltség címén. A sofőr két és fél millió korona kárt, a kocsis 600.000 korona kárt jelentett be.

A kihallgatás anyagából egyrészt a rendőrbíró ítéletet nem tudott hozni, másrészt, mert a helyszíni szemle megtartása rendőri szempontból szükségessé vált, így a főtárgyalást dr. Tóth Sándor rendőrségfőigazgató elnapolta, egyben ma délelőtt 9 óra a helyszíni szemle megtartását elrendelte.

TÖZSDE

Az irányszabó buzában barátságos, tengeriben kissé lanyhább, egyebekben emelkedő.

Hivatalos árak: 76-os tiszavidéki buza 370—372, egyéb 365—367, 77-es tiszavidéki 375—377, egyéb 372—375, 78-as tiszavidéki 375—380, egyéb 375—377, 79-es tiszavidéki 380—382, egyéb 378—380, sörárpa 320—360, takarm. árpa 260—280, köles 240—245, zab 245—250, tengeri 277—282, repec 620—630, korpa 162—165, rozs 250—255.

Ferencvárosi sertésvásár.

Nyíltvásári felhajtás 974, eladatott 19, zártvásáron felhajtás —, eladatott —. Árak: könnyű 15—18, közép 20—21, nehéz 20—22.

A Gazdasági Egyesület közleményei

Az erdősegeken legeltetésre jogosult gazdákat értesítjük, hogy a városi tanács újabb intézkedése folytán a hajtócédulákat most már a számvetőségben minden nehézség nélkül megkaphatják.

Felszólítjuk azon gazdákat, kiknek szorgalmas, odaadó munkáinak nap-számosaik vannak, hogy azok neveit szíveskedjenek a gazdasági egyesületnél bejelenteni, hogy kintüntetésre előterjeszthessük. A debreceni gazdasági egyesület.

Árverési hirdetmény.

Kézi zálogul lekötött különböző arany és ezüst ékszerek október 23-án, pénteken d. u. fél 4 órakor Sas ucca 4. sz. alatt a keresk. törvény 306. §-a szerint dr. Galánffy János kir. közjegyző közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatnak.

Felelős szerkesztő: Pálffy József. Nyomatott a Tiszántúli Hírlap r. t. könyv- és lapkiadó-vállalat nyomdájában.

NYUGALMAZOTT FŐTISZVISELŐKBŐL ALAKULT

„Tűz“

FÜTŐANYAG KERESKEDELMI VÁLLALAT

Debrecen Kálvin-tér 19. szám I. emelet 22. ajtó.

(Pillapóki palota Nagyttemplom felől) olda Telefon 353. — Telefon 353

Felsőszilvát 7200 kalóriás

luxus porosz fűtőszén 87.000 K

vágott fa

teljesen száraz 45.000 K

Hasábfu 37.000 K

házhoz szállítva

métermázsánként.

Szőmeruhák

legolcsóbban beszerezhető és alakítható legújabb divat szerint

Kőváry szücsnél

PIAC-U. 42., Pannónia-udvar.

Butor

kizárólag jó minőségben rész-

lete is kapható

Weinstock Henriknél

Apolló butorüzlet Miklós-u. 2

Pézt! Szilágyi Jenő bankirodája Pézt!

Debrecen, Csaró-u. 19. — Telefon 5-66.

Gazdák és háztulajdonosok figyelmébe!

Kisebb és nagyobb földbirtokokra, valamint házakra, olcsó és előnyös feltételek mellett, jelzálog-hiteleket nyújtok.

Földbirtokosok, iparvállalatok Előnyös külföldi összekötésem alapján módomban áll váltóhiteleket, jelzálog, valamint törlesztéses kölcsönöket rövid idő alatt folyósíttatni.

Tőkepénzesek figyelmébe!

Margánpénzeket kihelyezésre elfogadok, rövidebb és hosszabb időtartamra, előnyös kamattételek mellett.

Pézt! Pézt!

Aki még nem tudja az győződjön meg, hogy a legolcsóbban az

Arany Bika divatházban

(„Arany Bika“ épület) szerezheti be ruházati szükségleteit.

Az őszi Idényre

már is dusan felszerelt áruraktár áll a t. vásárló közönség rendelkezésére. —

Bel- és külföldi szövetek, selymek, vásznak, kötött kabátok, harisnyák, férfi és női fehérneműek a legolcsóbb árak mellett. :-:

Áralképes anyagok részletfizetésre is vásárolhatnak

Apró hirdetések

Négy lapban olvassák az Ön apróhirdetését, melyet 8000 koronáért felad a Debreczen, Debreczeni Független Újság, Hajdúföld vagy a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatalában, vagy a Csáthy Ferenc r. t. (Piac utca 8.), vagy a Hegedűs és Sándor r. t. (Piac-utca 34.), vagy az Aczél Henrik (Piac-utca 24.) könyvesboltjának pénztáránál. Alkalmi apróhirdetés 10 szögig 8000 korona, minden további szó 800 korona. — Vas-tagbetűvel szedett apróhirdetés, levelezés és kereskedelmi apróhirdetés díja duplán számítatik.

Apróhirdetésekre felvilágosítást a 7-88. számú telefonon ad a kiadóhivatal

AJÁNLAT

Ablakok minden nagyságban kaphatók Blattner Kálmán ablakgyárban Szív-u. 14. 8-a
Soffőrviszágára szakszerűen előkészít Kíss gépműhely soffőriskolája. Füzűbet-u. 20. H431
Tűzifa és szén legelőnyösebben beszerezhető Erdélyi tűzifa behozatalnál. Fűrdő-u. 2. Telefon 10-93.
Reggeli abonoma, tejszínháros kávé 5000 korona. Galambos-cukrárszda, Kossuth-utca 11. 4a

A kitérően bevált valódi „Rákóczi pilula“ kizárólag „Rákóczi“ gyógytáremben, Széchényi-u. 56 alatt kapható.

Tégla — cser és vasas — elismert jó minőségű, jutányos áron kapható. Hortobágy Téglagyár Rt.-nál, — Szentanna-u. 11. 9a.

Óbor, erősen bakaros zamatos házi bor, literenként csak 12.000 Póroszlai-ut 53. (Sestakert.) 590

Francia szakos tanárjelöltő francia órákat ad kezdőknek, haladóknak, korreptálást vállal. Cim a kiadóban. F282

Rövid zongora bérbeadó. Eötvös uca 48. szám. H273

Olcsó burgonya kapható, tisztviselőknél részletfizetésre bármilyen mennyiségben Eötvös uca 53. H278

Csapó u. 67. Bálint József asztalos, I. rendű saját készítésű butorokat tart raktáron. 603

„Solvejo“ jellegre levél van a Debreczen kiadóban. 629

Bubifrizúrának. Szerdán délben nem lehettem a főposta előtt. Irjon „Hubay“ jellegre a Debreczen kiadóban. 631

LAKÁS, ÜZLET

Két szoba, konyha kiadó. Cim a kiadóban. 606

Kiadó kétszobás lakás Tégláskert Balogh Mihály uca 8. vagy eladó. 623

Intelligens izr. urinó hasonló esafádnál ellátást lakással keres. Péterfia uca 8. 620

Hat- vagy hétszobás modern lakást keresek lelépésért vagy aranybérért. Esetleg helyette négyszobás mellékhelyiséges és kétszobás lakást adok. Cim a kiadóban. F280

2 szoba, előszoba és mellékhelyiségekből álló uri lakás Nagytéplom közvetlen közelében átadó. Értekezhetni Fűvészkert-u. 14. földszint. 636

Szolid ur részére butorozott szoba elsejére kiadó. Arany János uca 20. sz. keresztépület. H271

Kiadó lakás. Két szoba konyha, speiz, fűskamara, pince, baromfiudvar, dísznóól, veteményes gyümölcsöskert. — Vargakert, Déli-sor 23. szám. H270

Négyszobás modern lakás Nagytéplom közelében azonnalra kiadó. Értekezhetni Piac uca 20. sz. trafik, városháza mellett. H269

ÁLLÁST KAP

Intézői állást keres fiatal, nyugalmazott katonatiszt hat éves gyakorlattal. Cim a kiadóban. H264

Kézileány, főzésben jártas, szakácsnő mellé felvétetik. — Farkas, tápint, gondnok, kollégium. 625

Székvizsgáló munkásleányok felvétetnek. Markus Jenő Hatvan u. 22. sz. 627

Ügynök jó megjelenéssel, modorral, nagy ismeretsséggel a debreceni kereskedőknél, iparosoknál, felvétetik. Bemutakozás reggeli nyolckor a Bika szállóban. H281

Munkásleányok felvétetnek a pót kávégyárnál. Malom uca 10-12. F277

Szabótanulónak felvétetik egy jobb komoly fiu. Méliusz tér 4. sz. F278

Gyakorlott kabát varróleányok felvétetnek Piac u. 58., keresztépület, földszint balra. F284

Gyakorló gyorsíró rövid idő alatt perfekt gyorsírást tanít. Cim a kiadóban. F275

Iparművészi ridikülöket, tárcákat monogrammal jutányosan készítenek. Arany János-u. 20. keresztépület. Konez. F276

Mindenes leány felvétetik Piac-u. 59. II. emelet, utcai lakás. H277

Leányok kifutónak és kézívarrás hoz azonnal is beléphetnek Kulesár Calvin téri üzletébe. H275

Nagy fizetéssel Hajduböszörménybe ügynökök felvétetnek. Jelenkezés személyesen. Botos 1549. H274

Nőtlen izr. 30-40 év közötti B. listás vagy nyugdíjas tisztviselőt állásba juttatok. Adatai „Állás“ jel ige alatt Független kiadóhivatalban. F274

Kocsis felvétetik Trnka gépműhely. Barna-u. 3. 10a

ÁLLÁST KERES

Vidéki jobb felsőiskolát végzett leány elmenne uriházhoz gyermek mellé. Szépen tud kézimunkálni. — Cim Telegi uca 55. szám. F273

Perfekt szakácsnő azonnalra vagy november 1-ére állást keres. Cim Ferenc József ut 28B. I. em. 6. ajtó. 628

KERESLET

Kezdő gép- és gyorsíró állást keres. Cim: Wirth Irén, Piac uca 59. szám. F260

Babot, lencsét 20-20 mázsát azonnali szállításra veszek Farkas tápintézet gondnok, Collégium. 626

Vidéki dohánnyárus keres egy társat. Cim a kiadóhivatalban. 622

Korzenitort keresek polgári társ kis leányokhoz. Zsidó vallású és nő lehet. Virág-u. 11. Telefon 11-73. — F283

Találtatott egy fehér sárga fejű vizslakutya, hasas, tulajdonosa nálam átveheti. Böszörményi-út 39. —

ELADÁS

Csillag-utca 16. számú modern ház sürgősen eladó. Ügynökök díjazva. F275

Eladó 8 sukkos jó szekér, máza, deszka, faanyag, Meszena 12. H217

Eladó Boldog-kert, Csónak utca 8. számú ház. Értekezhetni a helyszínen. H223

Vaslemezek kaphatók Kovács Gyula vasüzletében, Bika szálloda mellett. 556

Egy jókarban levő palisander ebédlő, egy világos háló, egy új asztali spór, függönyök, férfi öltönyök eladó közraktárban. 599

Hajdusámszonban egy őtjárta malom eladó, üzemből megtekinthető. Értekezhetni ugyanott. H260

Plüss leány, sötétkék costum közeptermetre eladó. Piac-u. 73. emelet. 637

Eladó: több rendbeli férfiruhák. felöltő és prémmel bélelt hosszú téli kabát. Paesirta-u. 54. Jobbra. utcai lakásban.

Házörzö kutyát hathetes négy kölykével ingyen adok. Andrassy-út 13. 621

Dobermann, idomított kiállításon díjat nyert, olcsón eladó. Telegi-u. 86. sz. 624

Butorok

elismert lejobb minőségben és eredeti gyári áron

Debreceni Faipar r. t.

városi üzletében

KIRALY-UCCA 4. szám

Előnyös fizetési feltételek.

Vaskályha kisebb méretű, esővel kel, gyékény, padlódeszka stb. eladó Bethlen-u. 31. alatt, jobbra. F285

Alighasznált férfi városi bunda szilkszin bélésű eladó. Piac-u. 79. F279

Családi ház két teljesen modern lakással (egyik azonnal beköltöztethető) szép kerttel eladó. Bővebbet dr. Bruck Hngó ügyvédi irodájában, Simonffy-u. 7. Telefon 7-54. — F272

Érdekes antik szalonberendezés eladó. Megtekinthető Thaly Kálmán-u. 1. sz. I. emelet. Délután 1-3 óra között. Értekezni lehet Arany János-u. 51. alatt bármikor. H276

Nagy gázalkályha, vadonatúj másfélmillióért eladó. Moldván földrészénél, Szent Anna-u. 3. H281

Elköltözés miatt diófa háló eladó. Megtekinthető délután 3-5 óra között. Calvin tér 4. I-ső emelet. H279

3 perc alatt hajmosás legújabb párisi módszer szerint, villanvszáritás mellőzve. — Henné hajfestés. Ramminger hűgyódráznál Varga-utca 1. (Cserkény.)

Eladó ACZEL UCCA 2. sz. házza kert 1540 négyszögöl

és RIGÓ UCCA 10 számú TELEK 1200 négyszögöl

Házzal. — CIM A KIADÓBAN.

Őszi szezonra legolcsóbb áron beszerezhető

Női és férfi szövetek, teherneműk, mindenféle iskolai és intézeti ruházati cikkek

Szabó es Zengewald főfő és rövidaru üzletében DEBRECEN, SZENT ANNA-U. 3.

Október 17-től 22-ig

ŐSZI NAGYVÁSÁR

tariama aialt dusan prémezett

VELOUR KABÁT

galléron és kézelőkön bibrettel elehtrikkel, valabyyal vagy patogóniával prémezve, se lyemfényű szatennel végig bélelve, minden színben

985 ezer korona

Rózsa-áruház

Aiföldi palota

VEGYES

Társat keres 100-200 millióval régi, jól bevezetett nagykereskedő „Biztos üzlet“ jellegre. 615

Használt jó keréknárok olcsón részletfizetésre is kaphatók. Csapó-utca 76

Gazdasszonyi állásba memne bárhova egyedül álló jobb nő hosszú bizonyítványokkal, kitérően főz, a háztartás külső belső ágait teljesen érti. Megkereséseket „Gazdasszony“ jellegre a Tiszántul kiadóba kérek. 633

Tollat legmagasabb napi áron veszek, Fischer Ferenc, Bethlen-u. 54. 632

Szép kiállítású hangverseny-cimbalom, gyermek ruhák eladók. — Csonka-u. 8. 634

Szép vetni való búza van eladó. Szent Anna-u. 49. Cipészüzlet. 630

„Rövid az élet“ jellegre levél van a Hajdúföld kiadóhivatalában. — Must és ujjor ötven literen felül igen olcsón kapható. Cim a kiadóhivatalban.

Kezdő irodista leányt azonnali belépésre keresek. Cim a kiadóhivatalban.

Sodony-ágybetétet legjobb minőséget készít NEUMANN PETERFIA-UTCA 10.